

Etelä-Suomen aluehallintoviraston tiedote perintätoimistoille

1. Tekijänoikeuden loukkausta koskevien hyvitysmaksujen perintä

Etelä-Suomen aluehallintovirasto (jäljempänä aluehallintovirasto) on antanut 17.12.2019 päätöksen (ESAVI/21159/2018) koskien tekijänoikeuden loukkausta koskevien hyvitysmaksujen perintää. Aluehallintovirasto saattaa perintätoimistojen tiedoksi ja vastaisessa toiminnassaan huomioon otettavaksi seuraavan päätöksestä ilmenevän hallinnollisen ohjauksen:

Lain saatavien perinnästä (513/1999, perintälaki) 4 §:n mukaan saatavien perinnässä ei saa käyttää hyvän perintätavan vastaista tai muutoin velallisen kannalta sopimattomana menettelyä. Perintälain esitöiden (HE 199/1996 vp) mukaan perintälain 4 § on yleislauseke, joka kattaa kaikki sopimattoman painostuksen muodot ja epäasianmukaiset menettelytavat. Perinnän on aina oltava asiallista, tahdikasta ja velallisen yksityisyyttä kunnioittavaa. Ammattimaisessa perinnässä hyvälle perintätavalle voidaan asettaa erityisvaatimuksia, kuten perittävää saatavaa koskevan erityissääntelyn tuntemisen. Perintää ammattimaisesti harjoittavan on myös otettava toiminnassaan huomioon velallisen oikeudet. Lisäksi hyvän perintätavan ja perintälain tarkoituksena on parantaa perinnän kohteeksi joutuvien oikeusturvaa.

Opetus- ja kulttuuriministeriön asettama tekijänoikeustyöryhmä on julkaissut 15 suositusta hyväksi käytännöiksi yksityishenkilöihin kohdistuvassa kirjevalvonnassa (Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja 2018:2), joilla myös pyritään varmistamaan tekijänoikeuskirjeiden vastaanottajien oikeusturva. Suositukset on laadittu täyttämään tekijänoikeuslain, henkilötietolainsäädännön ja tietoyhteiskuntakaaren vaatimukset ja niillä tavoitellaan kaikkien Suomessa kirjevalvontaa harjoittavien tai siihen osallistuvien toimijoiden käytäntöjen yhdenmukaistamista. Aluehallintovirasto toteaa, että perintäyhtiöt ovat epäiltyä tekijänoikeusloukkauksen kirjevalvontaa suorittaessaan Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisussa tarkoitettuja kirjevalvontaan osallistuvia toimijoita. Suositukset koskevat lähtökohtaisesti ensimmäistä yhteydenottoa liittymänhaltijaan, mutta julkaisun mukaan kirjeitä on kuitenkin mahdollista lähettää useita ja myöhempiä kirjeitä lähetettäessä suositukset voivat olla erilaisia riippuen siitä, onko vastaanottaja reagoinut kirjeisiin vai ei.

Aluehallintovirasto katsoo edellä mainittujen suositusten olevan velallisten oikeusturvan takia osa hyvää perintätapaa soveltuvin osin. Jos teleliittymän haltija ei ole reagoinut velkojan, velkojan asiamiehen tai jonkun muun tahon hänelle jo aikaisemmin lähettämiin epäiltyä tekijänoikeusloukkausta koskeviin valvontakirjeisiin, perintätoimiston on otettava huomioon se mahdollisuus, että sen lähettämä perintäkiri on ensimmäinen teleliittymän haltijan saavuttava yhteydenotto. Perintätoimiston on tällöin sen ensimmäisessä teleliittymän haltijaan kohdistamassa epäiltyä tekijänoikeusloukkauksen valvontaa koskevassa yhteydenotossaan noudatettava kaikkia

tekijänoikeustyöryhmän suosituksia. Samaa menettelyä on noudatettava myös silloin, jos teleliittymän haltija ei ole reagoinut perintäyhtiön lähettämään ensimmäiseen tai sitä seuraaviin perintäkirjeisiin.

Mikäli teleliittymän haltija on todistettavasti reagoinut velkojan tai perintäyhtiön hänelle jo aikaisemmin lähettämään epäiltyä tekijänoikeusloukkausta koskevaan valvontakirjeeseen, perintäyhtiön on sen jälkeen teleliittymän haltijalle lähettämässään tekijänoikeusloukkauksen valvontaa koskevissa yhteydenotoissaan noudatettava tekijänoikeustyöryhmän suosituksia vain siltä osin kuin ne koskevat kaikkia yhteydenottoja. Lähtökohtaisesti pääpainon tulee aina olla asian selvittämisessä eikä kirjeessä saa miltei osin antaa harhaanjohtavia tietoja, minkä lisäksi kirjeessä käytettyjen ilmaisujen osalta tulee noudattaa tekijänoikeustyöryhmän suosituksia. Kaikissa perintätoimiston kirjeissä on myös oltava viittaus Opetus- ja kulttuuriministeriön sivuille, jossa kirjevalvontaa varten muodostetut suositukset ovat saatavilla, sekä yhteystietojen luovuttamista koskevan markkinaoikeuden päätöksen yksilöintitiedot siten, että perintäkirjeessä mainitaan päätöksen antopäivä sekä numero ja diaarinumero. Lisäksi kaikissa perintäkirjeissä on edellä mainittujen tietojen lisäksi mainittava perintälain edellyttämät tiedot.

Perintälain 5 a §:ssä on säädetty niistä tiedoista, joita perintälain mukaan maksuvaatimuksissa on ainakin mainittava. Vaikka tämä lainkohta koskee kuluttajasaatavia, aluehallintovirasto on ratkaisukäytännössään katsonut, että myös muiden saatavien perinnässä tulee maksuvaatimuksissa antaa soveltuvin osin vastaavat tiedot. Lain esitöistä (HE 199/1996 vp ja HE 57/2012 vp) ilmenee, että kyse on perintäkirjeissä mainittavista vähimmäistiedoista. Tämän vuoksi lainkohdan sanamuoto ja sen esityöt sekä muut perintälain säännökset eivät estä sitä, että perintäkirjeissä kerrotaan lisäksi myös muita kuin lainkohdassa nimenomaisesti mainittuja tietoja. Lisäksi lain perintätoiminnan harjoittajien rekisteröinnistä (411/2018, perintärekisterilaki) 4 §:n 2 momentin vaatimuksen, jonka mukaan perintätoimintaa on muutoinkin harjoitettava lainmukaisesti, voidaan katsoa edellyttävän, että tekijänoikeuslain, henkilötietolainsäädännön ja tietoyhteiskuntakaaren vaatimukset täyttäviä kirjevalvontaa koskevia tekijänoikeustyöryhmän suosituksia on noudatettava myös silloin, kun perintäyhtiöt harjoittavat epäillyn tekijänoikeusloukkauksen kirjevalvontaa. Lisäksi epäillyn tekijänoikeusloukkauksen kirjevalvonta on siinä määrin tavallisesta poikkeavaa perintää, että tekijänoikeustyöryhmän suositusten noudattaminen soveltuvin osin osana hyvää perintätapaa on tämänkin vuoksi perusteltua.

Aluehallintovirasto korostaa, että edellä mainittua ohjeistusta on noudatettava kaikissa loukkauksesta epäiltyyn kohdistuvissa yhteydenotoissa, esimerkiksi perintäkirjeissä ja reklamaatioihin annetuissa vastauksissa.

Tekijänoikeustyöryhmän suositukset löytyvät Opetus- ja kulttuuriministeriön verkkosivustolta osoitteesta <https://minedu.fi/kirjevalvonnansuosituks>.

2. Aluehallintovirasto kiinnittää perintätoimistojen huomiota siihen, että velallisille varataan riittävä aika maksusuoritusten tai huomautusten tekemiselle

Aluehallintovirasto saa säännöllisesti yhteydenottoja, joiden mukaan perintäkirjeet eivät ole saavuttaneet velallista ajallaan. Aluehallintovirasto toteaa, etteivät perintätoimistot ole vastuussa mahdollisista postinkulkuun liittyvistä ongelmista. Aluehallintovirasto kiinnittää perintätoimistojen huomiota kuitenkin hyvän perintätavan asettamiin vaatimuksiin perintätoimenpiteiden aikataulutuksen osalta.

ETELÄ-SUOMEN ALUEHALLINTOVIRASTO
Postiosoite: PL 150, 13101 Hämeenlinna

puh. 029 501 6000
kirjaamo.etela@avi.fi
www.avi.fi/etela

Hämeenlinnan päätoimipaikka
Birger Jaarlin katu 15

Helsingin toimipaikka
Ratapihantie 9

Kouvolan toimipaikka
Kauppamiehenkatu 4

Ongelmia on esiintynyt erityisesti yrityssaatavien perinnässä, jossa maksuajat voivat lain mukaisesti olla lyhyempiä kuin kuluttajasaatavissa. Perintälain esitöiden mukaisesti liikesuhteissa saatavaa voidaan vaatia myös *heti* suoritettavaksi. Aluehallintovirasto kiinnittää kuitenkin perintätoimistojen huomiota siihen, että velalliselle tulee aina jäädä riittävä aika maksun tai huomautusten tekemiselle ennen eräpäivää tai uuden maksuhuomautuksen lähettämistä. Riittävänä aikana ei voida pitää esimerkiksi perintäkirjeen saapumista velalliselle vasta eräpäivää edellisenä päivänä, kun huomioidaan muun ohella se, että muissa kuin kuluttajasaatavissa suorituksen tulisi olla maksunsaajan tilipankissa eräpäivänä ollakseen oikea-aikaisesti suoritettu.

Perintätoimistojen tulee huomioida käyttämiensä postinkuljetusyhtiöiden sopimuksen mukainen kuljetusaika perintätoimenpiteiden aikatauluttamisessa ja eräpäivän määrittelyssä. Samoin perintätoimiston tulee ottaa huomioon toiminnassaan esimerkiksi kuljetusyhtiön lakkotilanteesta johtuvat viivästykset postinkulussa.

3. Perintätoiminnan harjoittajien rekisteri ja sähköinen asiointipalvelu

Aluehallintovirasto ottaa käyttöön julkisen perintätoiminnan harjoittajien sähköisen rekisterin, joka löytyy aluehallintoviraston verkkosivustolta osoitteesta <https://peksi.avi.fi>. Rekisterin käyttöönoton ajankohta ei ole vielä tiedossa. Tiedotamme rekisterin käyttöönotosta erikseen kaikkia rekisteriin merkittyjä perintätoiminnan harjoittajia.

Rekisteristä ilmenee rekisteriin merkityn perintätoimiston perustiedot, vastaavan henkilön nimi ja perintätoimistolle annetut hallinnolliset seuraamukset. Perintätoimisto voi muun ohella tarkistaa rekisteristä rekisteritietojensa ajantasaisuuden. Perintätoimiston on viipymättä ilmoitettava aluehallintovirastolle rekisteriin merkittyjen tietojen muutoksista. Perintätoiminnasta vastaavan henkilön vaihtumisesta on ilmoitettava viimeistään kuukauden kuluttua siitä, kun edellisen tehtävä on päättynyt. Myös toiminnan lopettamisesta pitää ilmoittaa aluehallintovirastolle.

Aluehallintovirasto on ottanut käyttöön myös sähköisen asiointipalvelun, jonka kautta perintätoimisto voi jatkossa hoitaa rekisteröinti-ilmoitukset ja muutosilmoitukset aluehallintovirastolle. Sähköinen asiointipalvelu löytyy osoitteesta <https://sahkoinenasiointi.ahp.fi/fi/palvelut>.

4. Perintätoiminnan harjoittajien rekisteriin merkittävät varoitukset, kiellot ja kehotukset

Perintätoiminnan harjoittajien rekisteriin merkitään perintärekisterilain 5 §:n 2 momentin 5 kohdan mukaisesti perintätoiminnan harjoittajalle perintärekisterilain 16 §:n 2 momentin nojalla määrätyt varoitukset sekä sellaiset kehotukset ja kiellot, joiden tehosteeksi on asetettu uhkasakko. Asiaa koskevien kysymysten johdosta aluehallintovirasto toteaa, että edellä mainitut tiedot merkitään perintätoiminnan harjoittajien rekisteriin, kun asiaa koskeva päätös on annettu tiedoksi asianosaiselle. Rekisteriin merkitään myös päätöksen lainvoimaisuutta koskeva tieto.

5. Päätöslyhennelmät

Aluehallintovirasto on julkaissut uusia lyhennelmiä perintätoimen valvonnassa antamistaan päätöksistä. Lyhennelmien avulla aluehallintovirasto pyrkii jakamaan perintätoiminnan harjoittajille sekä velallisille tietoa valvontakäytännössään esiin nousseista keskeisistä kysymyksistä ja linjauksista. Aluehallintovirasto kehottaa perintätoimistoja seuraamaan aluehallintoviraston verkkosivuille päivitettäviä lyhennelmiä aktiivisesti. Päätöslyhennelmät löytyvät osoitteesta www.avi.fi/web/avi/paatosislyhennelmia2.

6. Aluehallintovirasto on julkaissut velallisille suunnattua ohjeistusta verkkosivustollaan

Aluehallintovirasto saa runsaasti yhteydenottoja perinnän kohteena olevilta velallisilta. Yhteydenotoissa toistuvat usein samat aihealueet, minkä vuoksi aluehallintovirasto on julkaissut verkkosivustollaan vastauksia velallisten yleisimpiin kysymyksiin. Usein kysytyt kysymykset – tietoa velallisille löytyy aluehallintoviraston verkkosivustolta osoitteesta <https://www.avi.fi/web/avi/usein-kysytyt-kysymykset1>.

Lisätietoja

Ylitarkastaja Matti Laiho, p. 02950 16546
Ylitarkastaja Seela Saraniva, p. 02950 16680
Ylitarkastaja Sinikka Laaksonen, p. 02950 16573
Ylitarkastaja Timo Korhonen, p. 02950 16146
Ylitarkastaja Jouni Kiviniemi, p. 02950 16627
etunimi.sukunimi@avi.fi

Tiedote julkaistu 12.2.2020, asiakirja muokattu saavutettavaksi 9.10.2020.